

Łódź, dnia 14 października 2019 roku

Pan
Sylwester Skrzypek
Wójt Gminy
Sokolniki

WK – 602/42/2019

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity z 2012 roku, poz. 1113) informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Sokolniki¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z 2017 i 2018 roku oraz wybrane zagadnienia z lat wcześniejszych dotyczące, przede wszystkim: kontroli wewnętrznej; prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań finansowych; gospodarki kasowej; realizacji dochodów podatkowych i dochodów z majątku; udzielania zamówień publicznych; wydatków inwestycyjnych oraz ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły w szczególności²:

I.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

1. Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku stwierdzono zaniżenie zobowiązań ogółem, o kwotę 30.421,98 zł (sytuacja dotyczy 10 faktur). Kwota zobowiązań na dzień 31 grudnia 2018 roku powinna stanowić kwotę

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 6 maja – 18 czerwca 2019 roku. Protokół kontroli został podpisany w dniu 26 sierpnia 2019 roku.

² ² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1429), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

129.695,79 zł. Całość stanowiła zobowiązania niewymagalne. W powyższym zakresie został naruszony art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 351), zgodnie z którym - w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz art. 20 ust. 1 ww. ustawy, który wskazuje, iż do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

2. Jednostka nie prowadziła ewidencji księgowej zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług w sposób umożliwiający, bez wglądu w każdy dokument księgowy (lub w umowę zawartą z wykonawcą lub dostawcą), ustalenie ewentualnych zobowiązań wymagalnych.
3. Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (ZFŚS) za 2018 rok przekazano bez wcześniejszego uwzględnienia naliczenia ww. odpisu w koszty działalności jednostki. Naliczenie i odprowadzenie odpisu podstawowego na ZFŚS w księgach rachunkowych jednostki budżetowej podlega ewidencji według zasad określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 ze zm.). Stosownie do przepisów tego rozporządzenia - odpis podstawowy, naliczony przez jednostkę na początku roku dla planowanej liczby zatrudnionych, obciąża koszty działalności jednostki i powinien być zatem odnoszony w ciężar kosztów rodzajowych za pomocą strony Wn konta 405 – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia oraz strony Ma konta 240 - Pozostałe rozrachunki. Natomiast odprowadzenie odpisu z rachunku bieżącego jednostki budżetowej na konto ZFŚS podlega księgowaniu z uwzględnieniem strony Wn konta 240 i strony Ma konta 130 – Rachunek bieżący jednostki. W sytuacji pominięcia konta 240, na konto kosztów rodzajowych odnoszona jest wartość przelanych, a nienaliczonych środków ZFŚS.
4. Wystąpiły przypadki, wskazane w protokole kontroli, nieterminowego wprowadzania środków trwałych na stan ewidencji księgowej, biorąc pod uwagę datę protokołu odbioru danej inwestycji. Przykład stanowi przyjęcie w dniu 31 grudnia 2018 roku na stan środków trwałych zrealizowanej inwestycji pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 118211E w miejscowości Pichlice (Jasienie)” - protokół końcowy odbioru robót został spisany w dniu 30 lipca 2018 roku. W trakcie kontroli RIO w Łodzi, w dniu 29 maja 2019 roku, dokonano zwiększenia wartości środka trwałego o 17.158,50 zł z tytułu wykonanej w 2016 roku dokumentacji na podstawie faktury VAT nr 32/2016 z dnia 5 września 2016 roku oraz faktury Vat nr 35/2016 z dnia 30 września 2016 roku. Powyższym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy

o rachunkowości, w myśl którego - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Ponadto niebieżące ewidencjonowanie operacji gospodarczych dotyczących zwiększenia wartości środków trwałych narusza przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, który stanowi o obowiązku rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych.

5. Na dzień 31 grudnia 2018 roku nie uzgodniono zapisów ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną w zakresie konta 013 – Pozostałe środki trwałe, co stanowiło naruszenie art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.
6. W odniesieniu do inwentaryzacji w roku 2018, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - osoby materialnie odpowiedzialne za gospodarowanie składnikami majątku nie złożyły oświadczeń, że wszystkie składniki zostały objęte spisem oraz że nie wnoszą zastrzeżeń do kompletności spisów i do pracy zespołu spisowego (załącznik nr 7 do instrukcji Inwentaryzacyjnej),
 - na arkuszach obejmujących spis z natury brak było podpisu osoby materialnie odpowiedzialnej. Zgodnie z regulacjami zawartymi w § 15 ust. 6 Instrukcji inwentaryzacyjnej - na arkuszach spisu z natury podpisy składają między innymi osoby materialnie odpowiedzialne lub osoby odpowiedzialne za gospodarowanie składnikami majątku.
7. W zakresie wykazanych w sprawozdawczości za 2018 rok skutków finansowych udzielonych przez Radę Gminy Sokolniki zwolnień w podatku od nieruchomości, na podstawie uchwały nr XIV/73/04 z dnia 30 listopada 2004 roku, ustalono że:
 - ochotnicze straże pożarne (...) ³ w złożonych deklaracjach na podatek od nieruchomości na 2018 rok wykazały powierzchownie gruntów zwolnionych z podatku od nieruchomości bez uwzględnienia zmian w klasyfikacji gruntów dokonanych w związku z przeprowadzoną w 2017 i 2018 roku modernizacją gruntów na terenie Gminy Sokolniki – szczegółowe ustalenia opisano w protokole kontroli. W konsekwencji powyższego zaniżono skutki finansowe udzielonych ulg i zwolnień o 95,38 zł oraz zaniżono skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych o 62,49 zł;

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- (...) ⁴;

- (...) ⁵.

Należy zwrócić uwagę, że Rada Gminy Sokolniki uchwałą nr XIV/73/04 z dnia 30 listopada 2004 roku (wraz ze zmianami wprowadzonymi uchwałami nr IX/49/07 z dnia 15 listopada 2007 roku i nr XII/72/08 z dnia 29 kwietnia 2008 roku) zwolniła z podatku od nieruchomości lub ich części służące ochronie przeciwpożarowej z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Zatem budynki wykorzystywane na cele ochrony przeciwpożarowej i jednocześnie zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej nie mogą korzystać ze zwolnienia;

- (...) ⁶.

Ustawodawca w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1170) wyraźnie wskazał, że opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne lub lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Ponieważ (...) ⁷ nie prowadzi działalności gospodarczej, zatem objęte podatkiem od nieruchomości, a w ślad za tym uprawnione do korzystania ze zwolnień w podatku od nieruchomości są bez wątpienia tylko grunty sklasyfikowane jako Bi o powierzchni 1.349 m² - skutek finansowy udzielonych zwolnień dla tej powierzchni wynosi 391,21 zł (1349 x 0,29 zł).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące właścicielami nieruchomości lub obiektów budowlanych. Zatem

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

w zakresie gruntów oznaczonych symbolem Bi działki (...) ⁸ podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne będące właścicielami działki.

Przepis art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wskazuje, że osoby fizyczne, z zastrzeżeniem ust. 11, są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3. Natomiast ust. 7 powołanego wyżej artykułu stanowi, że podatek od nieruchomości na rok podatkowy od osób fizycznych, ustala w drodze decyzji organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania.

Nie przedłożono kontrolującym umowy zawartej pomiędzy właścicielami działki (...) ⁹ a Gminnym Ośrodkiem Kultury Sportu i Turystyki w Sokolnikach uprawniającej do wykorzystywania gruntu na cele prowadzenia statutowej działalności.

7. W okresie od dnia 29 stycznia 2018 roku do dnia 5 marca 2018 roku Izba Administracji Skarbowej w Łodzi przeprowadziła audyt w Gminie Sokolniki, w zakresie gospodarowania środkami publicznymi obejmującymi część wyrównawczą subwencji ogólnej otrzymanej przez Gminę na 2015 rok. Z treści Sprawozdania z audytu 1001-ICA.52.8.2018.3 z dnia 26 marca 2018 roku wynika, że w trakcie audytu stwierdzono, iż łączne dochody podatkowe Gminy za 2013 rok z tytułu podatku od nieruchomości stanowiące podstawę ustalenia wysokości części wyrównawczej subwencji ogólnej otrzymanej w roku 2015 zostały zaniżone o kwotę 77.829,95 zł, w tym: podatek od nieruchomości o 47.566,00 zł, skutki obniżenia górnych stawek podatku o 29.167,07 zł, skutki udzielonych ulg i zwolnień na podstawie uchwały Rady Gminy o 1.096,88 zł. W dniu 23 lutego 2018 roku, w trakcie audytu, Gmina złożyła deklarację na podatek od nieruchomości na 2013 rok. Pismem znak: RFP.300.2.2018 z dnia 24 maja 2018 roku skierowanym do Ministerstwa Finansów Departament Finansów Samorządu Terytorialnego, Wójt Gminy Sokolniki poinformował, że wszelkie potrzebne korekty lat poprzednich w sprawozdawczości zostaną dokonane po analizie i pokazane za I kwartał 2018 roku.

Ustalono, że skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatku w wysokości 29.167,07 zł i skutki udzielonych ulg i zwolnień na podstawie

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

uchwały Rady Gminy w wysokości 1.096,88 zł zostały uwzględnione w sprawozdaniu Rb-PDP za 2018 rok. Natomiast nie dokonano wpłaty podatku od nieruchomości w wysokości 47.566,00 zł na rachunek dochodów budżetu. Pod datą 1 stycznia 2019 roku należność w wysokości 47.566,00 zł została odpisana tytułem przedawnienia. Gmina nie złożyła również stosownych korekt deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2014-2015.

9. W wyniku kontroli danych wykazanych w sprawozdaniu SP-1 – sprawozdanie podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego – za rok podatkowy 2018 (sporządzonym w dniu 18 lipca 2018 roku), stwierdzono nieprawidłowości – szczegółowo opisane w protokole kontroli – w zakresie: 1] błędnie wykazanej stawki podatku od budynków pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego, 2] rozbieżności w wykazanej powierzchni budynków związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń, a wynikającej z przedłożonego kontrolującym wydruku z ewidencji podatkowej nieruchomości w systemie informatycznym, 3] rozbieżności w wykazanej powierzchni opodatkowania zwolnionej z podatku - budynków mieszkalnych, a wynikającej z przedłożonego wydruku z ewidencji podatkowej.

Przedmiotowe sprawozdanie należy sporządzać z zachowaniem przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455).

10. W kilku przypadkach, opisanych szczegółowo w protokole kontroli, w sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, sporządzonym za 2017 rok, w kolumnie zaległości netto ujęto zaległości, które nie mogły być egzekwowane, co naruszało obowiązujący wówczas przepis § 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.), który stanowił, iż w odpowiednich kolumnach "Saldo końcowe" należało wykazać należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone) ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych; w kolumnie "zaległości netto" nie należy wykazywać zaległości płatnych w ratach (jeżeli termin spłaty raty nie minął), odroczonej (w przypadku gdy odroczonej termin płatności nie minął), kwot objętych wstrzymaniem wykonania decyzji na mocy postanowienia organu podatkowego, sądu administracyjnego lub odrębnych przepisów oraz zaległości objętych postępowaniem ugodowym, układowym lub restrukturyzacyjnym. Obecnie w powyższym zakresie obowiązuje przepis § 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań

budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1393).

W zakresie dochodów budżetowych

1. (...) ¹⁰. W odniesieniu do opisanego stanu faktycznego należy wskazać, że ustawodawca w art. 2 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych przesądził, że opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają grunty, budynki lub ich części, oraz budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Jeżeli, zgodnie z oświadczeniem podatnika z dnia 11 marca 2013 roku, podatnik nie prowadził działalności gospodarczej również w 2017 i 2018 roku to nie powinien płacić podatku od budowli, ponieważ te podlegają opodatkowaniu jeżeli są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Organ podatkowy, zgodnie z przepisem art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 900 ze zm.), winien dokonywać czynności sprawdzających mających na celu ustalenie poprawności formalnej składanych deklaracji, jak również ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy - w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
2. W zakresie poprawności opodatkowania podatkiem od środków transportowych ustalono, że w przypadku podatników o numerach identyfikacyjnych (...) ¹¹ błędnie określono moment wygaśnięcia obowiązku podatkowego, tj. z naruszeniem przepisu art. 9 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, który stanowi że obowiązek podatkowy, o którym mowa w ust. 1 i 2, wygasa z końcem miesiąca, w którym środek transportowy został wyrejestrowany lub wydana została decyzja organu rejestrującego o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu, lub z końcem miesiąca, w którym upłynął czas, na który pojazd powierzono. W powyższych przypadkach należało wezwać podatników do złożenia korekty deklaracji na podatek od środków transportowych, na mocy art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

3. W dwóch przypadkach – podatnik podatku od środków transportowych o numerze identyfikacyjnym (...) ¹² - stwierdzono naruszenie przepisu art. 54 ust. 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi - że odsetek za zwłokę nie nalicza się jeżeli wysokość odsetek nie przekraczały trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 roku - Prawo pocztowe za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki polecanej.

W zakresie zamówień publicznych

1. Wystąpiły przypadki, szczegółowo opisane w protokole kontroli, nieterminowego zwrotu kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Zgodnie z art. 151 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 ze zm.) - zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane. Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady nie może przekraczać 30% wysokości zabezpieczenia. Kwota, o której mowa wyżej, jest zwracana nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady.
2. W zakresie prac stałej Komisji Przetargowej powołanej w siedmioosobowym składzie zarządzeniem nr 120.10.2017 Wójta Gminy Sokolniki z dnia 5 czerwca 2017 roku, w zakresie opisanych w protokole postępowań o udzielenie zamówień publicznych, ustalono że:
 - wystąpiły przypadki, gdzie w toku prowadzonego postępowania oprócz członków komisji, którzy brali udział w posiedzeniu komisji w dniu otwarcia złożonych ofert, w kolejnych posiedzeniach komisji brali udział członkowie komisji (potwierdzając to własnoręcznym podpisem), którzy nie złożyli oświadczeń określonych w art. 17 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. W Regulaminie Komisji Przetargowej, przyjętym zarządzeniem nr 6/2008 Wójta Gminy Sokolniki z dnia 13 maja 2008 roku, w § 6 ust. 2 zapisano, że obowiązkiem członków komisji jest złożenie niezwłocznie po zapoznaniu się z oświadczeniami lub dokumentami złożonymi przez wykonawców pisemnych oświadczeń o zaistnieniu lub braku istnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1. Oświadczenie winno zostać złożone także w terminie późniejszym, jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 1 ujawnią się w toku prac Komisji. Oświadczenia dołącza się do protokołu postępowania o udzielenie zamówienia,
 - wystąpiły przypadki, gdzie protokół z posiedzenia komisji przetargowej (np. protokół nr 1 z sesji otwarcia ofert w postępowaniu dotyczącym zadania Przebudowa drogi gminnej nr 118211E w miejscowości Pichlice (Jasienie),

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

protokół nr 3 z czynności oceny złożonych ofert w postępowaniu Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych – Przebudowa drogi gminnej Ochędzyn – Niwiska) podpisało trzech członków stałej komisji przetargowej, w tym zastępca przewodniczącego. Z treści § 16 powołanego wyżej Regulaminu wynikało natomiast, że do ważności podejmowanych przez Komisję rozstrzygnięć wymagana jest obecność co najmniej połowy jej członków, w tym obecność przewodniczącego lub jego zastępcy.

3. Inwestycja „Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych – Przebudowa drogi gminnej Ochędzyn – Niwiska” nie została przyjęta do ewidencji środków trwałych. Protokół końcowego odbioru robót spisano w dniu 4 października 2018 roku. Kierownik Referatu Inwestycji i Rozwoju Gminy wyjaśnił, że brak odzwierciedlenia w ewidencji środków trwałych przedmiotowej inwestycji wynika z faktu, że zadanie nie jest w pełni zrealizowane. Zakończone zostały zasadnicze roboty budowlane zlokalizowane na działce należącej do Gminy Sokolniki, wykonane jesienią 2018 roku przez firmę LARIX Sp. z o.o., do wykonania pozostało niewielkie odwodnienie z włączeniem do rowu drogi wojewódzkiej nr 482 oraz odmulenie tego rowu. Zadanie to wykonają pracownicy gospodarczy Urzędu Gminy w Sokolnikach w ramach zadań etatowych, po uzyskaniu zgody zarządcy drogi. Planowany termin realizacji – II połowa 2019 roku.

W opisanym stanie faktycznym należało przyjąć inwestycję do ewidencji środków trwałych w miesiącu przekazania jej do użytkowania, a później dokonać ewentualnego zwiększenia wartości środka trwałego o koszty wykonania dodatkowych prac odwodnienia.

W zakresie gospodarki mieniem

1. Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego nie były aktualizowane od dnia oddania gruntów w użytkowanie wieczyste (1996 i 2005 rok). Zgodnie z art. 77 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 ze zm.) - wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, podlega aktualizacji nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie. Zaktualizowaną opłatę roczną ustala się, przy zastosowaniu dotychczasowej stawki procentowej, od wartości nieruchomości określonej na dzień aktualizacji opłaty. Jeżeli wartość nieruchomości gruntowej na dzień aktualizacji opłaty rocznej byłaby niższa niż ustalona w drodze przetargu cena tej nieruchomości w dniu oddania jej w użytkowanie wieczyste, aktualizacji nie dokonuje się. W przypadku nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste na cele mieszkaniowe przepis stosuje się w okresie 5 lat, licząc od dnia zawarcia umowy o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste.
2. W dniu 1 października 2007 roku Gmina zawarła umowę najmu lokalu użytkowego, położonego w Sokolnikach przy ul. Parkowej 10, o powierzchni 46,55 m², wykorzystywanego do prowadzenia usług pielęgniarstwa, na czas określony do dnia 25 września 2010 roku. Aneksami do umowy przedłużano

termin najmu o rok. Ostatni aneks nr 11 zawarto w dniu 25 września 2017 roku, zgodnie z którym - umowa zostaje zawarta na czas określony do dnia 25 września 2019 roku. W powyższym zakresie nie sporządzono wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, nie zawierano również nowych umów najmu przedmiotowego lokalu z dotychczasowym najemcą, ale praktykowano zawieranie aneksów, którymi przedłużano okres najmu. Zdaniem RIO, zasadą umów zawieranych na czas oznaczony jest precyzyjnie określony termin ich obowiązywania, który zawiera się w oznaczonym przedziale czasowym. Oznacza to, że z upływem terminu dotychczasowa umowa wygasa. Aneks jest również umową (zmieniającą) polegającą na uzupełnieniu treści, zmianie treści lub na ograniczeniu treści zawartej poprzednio umowy i należy go traktować w takich samych kategoriach prawnych, jak dokonanie nowej czynności prawnej. Zatem zgodnie z przepisem art. 35 ust. 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami - przed zawarciem aneksu przedłużającego ustalony określony termin obowiązywania umowy należało zgodnie z ust. 1 artykułu 35 ww. ustawy sporządzić i podać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Informację o zamieszczeniu wykazu właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość.

3. W trzech przypadkach, opisanych w protokole kontroli, nie pobierano odsetek od nieterminowych wpłat czynszów z tytułu najmu nieruchomości. Zgodnie z unormowaniami zawartymi w art. 359 § 1 i § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1145 ze zm.), odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 punktów procentowych.

Odpowiedzialność za powyższe uchybienia i nieprawidłowości ponoszą Wójt Gminy, Skarbnik Gminy oraz pracownicy rzeczowo właściwi w zakresie szczegółowo wskazanym w protokole kontroli.

II.

Przekazując informacje o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań w celu ich usunięcia oraz zapobieżenia powstawaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Przestrzegać zasady określonej w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którą - w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz ujmować w księgach rachunkowych wszystkie operacje gospodarcze i finansowe, stosownie do wymogu wynikającego z art. 20 ust. 1 powołanej ustawy, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
2. Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej na koncie 201 - Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, w sposób umożliwiający ustalenie ewentualnych zobowiązań wymagalnych, do celów sprawozdawczości budżetowej.
3. Ewidencjonować zdarzenia gospodarcze w sposób zgodny z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Zapewnić bieżące ewidencjonowanie operacji gospodarczych dotyczących środków trwałych, zgodnie z art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
5. Zapewnić wypełnienie obowiązku w zakresie uzgadniania ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną w zakresie pozostałych środków trwałych, zgodnie z art. 16 ustawy o rachunkowości.
6. Zapewnić przeprowadzanie inwentaryzacji składników majątkowych zgodnie z przyjętymi w jednostce unormowaniami wewnętrznymi w tym zakresie.
7. Zapewnić stosowanie zwolnień z podatku od nieruchomości udzielonych przez Radę Gminy Sokolniki uchwałą nr XIV/73/04 z zachowaniem wskazanych w pierwszej części wystąpienia przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych.
8. Zapewnić wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych, prawidłowych danych w zakresie skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych i udzielonych zwolnień. Dokonać korekty sprawozdań budżetowych Rb-PDP i Rb-27S, sporządzonych za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 roku, w związku z nieprawidłowym wykazaniem skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych oraz udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości. Poprawione sprawozdania przekazać RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.
9. Złożyć korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2014-2015 od przedmiotów opodatkowania stanowiących własność Gminy Sokolniki oraz dokonać zapłaty należnego podatku wraz z odsetkami (chyba, że organ

podatkowy podjąć decyzję o umorzeniu zaległości podatkowych lub odsetek w tym zakresie) oraz wykazać skutki finansowe wynikające z korekt deklaracji w sprawozdawczości budżetowej.

10. Sporządzać sprawozdanie podatkowe SP-1 zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego.
11. Zapewnić sporządzanie sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych w zakresie „zaległości netto” zgodnie z przepisem § 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
12. Podjąć, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego i wyjaśnienie prawidłowości opodatkowania podatników podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, opisanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
13. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników deklaracji podatkowych, zgodnie z wymogami art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji – stosownie do art. 274a § 2 ww. ustawy - wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
14. Przestrzegać przepisu art. 9 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w zakresie właściwego określenia momentu wygaśnięcia obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych.
15. Zapewnić stosowanie art. 54 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi że odsetek za zwłokę nie nalicza się jeżeli wysokość odsetek nie przekraczałyby trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej.
16. Zapewnić terminowy zwrot kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych i postanowieniami zawartych umów.
17. Przestrzegać Regulaminu Komisji Przetargowej, przyjętego zarządzeniem nr 6/2008 Wójta Gminy Sokolniki z dnia 13 maja 2008 roku, w zakresie składania przez członków komisji oświadczeń określonych w art. 17 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz w zakresie wymaganej do ważności podejmowanych przez Komisję rozstrzygnięć obecności co najmniej połowy jej członków, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.

18. Zapewnić bieżące ewidencjonowanie operacji gospodarczych dotyczących środków trwałych, zgodnie z art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
19. Zapewnić sporządzanie i podawanie do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, zgodnie z art. 35 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Obowiązek ten nie dotyczy oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użyczenie na czas oznaczony do 3 miesięcy. Wykaz sporządza się i podaje do publicznej wiadomości, jeżeli po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość (art. 35 ust.1b ustawy).
20. Naliczać i egzekwować odsetki od nieterminowych wpłat należności wynikających z umów najmu nieruchomości.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich nie wykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Sokolniki
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Sokolniki
aa.

